

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АРТАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422069, Республика Татарстан, Сабинский район,
д. Два поля Арташ, ул. Тукая, 61
тел. (84362) 44-7-15

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ АРТАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422069, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Ике басы Арташ авылы, Тукай урамы, 61 йорт
тел. (84362) 44-7-15

e-mail: Art.sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
26.01.2026

КАРАР
№1

Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программа кабул итү турында

«Россия Федерациясенең кече һәм урта эшмәкәрлеген үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Арташ авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программа кабул итәргә (Программа теркәлә).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/artash> адреслары буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә

4. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Арташ авыл
жирлеге Башлыгы

Р.И.Мөхәрләмов

Расланган
2026 елның 26 гыйнварында 1 номерлы
Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Арташ авыл җирлегенә Башкарма
комитеты карары белән

Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегенә территориясендә 2026-2030
елларда кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү буенча
Программа паспорты

Программаның исеме:	“Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегенә территориясендә 2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү буенча Программа”
Программаның заказчысы:	Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегенә Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегенә Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законы, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегенә буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү хисабына икътисадый үсешне һәм халыкның мәшгульлегенә пробелмаларын хәл итү
Программаның мәсәләләре:	1. Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегенә буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәжәләренә салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә инвестицион активлыгын күтәрү; 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Җәмгыять коммуникация системасын үстерү; 7. Районның халыкның мәшгульлегенә өлкәсендә балансли икътисадый сәясәттен исәпкә алып

	эшсез халыкны кече бизнес өлкөсөнө тарту өчен өстөмө стимул булдыру; 8. Кече бизнес өлкөсөндө машгуль булганнарны социаль яклау белән тээмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү
Программаның финанслау күләме	2026-2030 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме жирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2026 ел-0,500 мең сум; 2027 ел-0,000 мең сум; 2028 ел-0,000 мең сум; 2029 ел-0,000 мең сум; 2030 ел-0,000 мең сум. Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчәк

Программаның бүлекләре.

1. Арташ авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тээмин итү.
4. Программаның социаль-иқтисадый эффективлыгының көтелгән бәясе.
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Арташ авыл җирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары.

1. Арташ авыл җирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү – базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар иқтисадлы илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык итү үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу-теләсә кайсы жәмгыятьтә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз байлыгын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен үзе тээмин итүче һәм граждандык жәмгыятенең төп стабилләштерүче сәяси кече булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыятьтә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;

төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгәртү;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз әверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләргә оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәпле Саба районы Арташ авыл жирлегенә буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Өлеге программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына нигезләнеп эшләнган.

01.01.2026 елга кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2024 ел	2025 ел
1	Арташ авыл жирлегенә буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	бер.	47	47
2	шулар арасынан:			
	Авыл хужалыгы	бер.	5	5
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	бер.	5	5
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше	47	47
	кече предприятиеләр	бер.		
	юридик зат булмаган физик затлар	бер.	-	-
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	кеше	90	90
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше	30	30
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	17	17

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү

Хәзерге вакытта Саба муниципаль районының Арташ авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек буенча элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Җирлектәге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

- инвестицион ресурсларга кыенлыклы рөхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фонында үз финанс чараларының кимлегә;
- кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгәрешләр турында тулы мәгълүматлы булмавы, административ каршылыктар һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмавы;
- шәһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечләрнең җитмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары ягыннан мәсьәләләрне кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып тора:

- кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы (ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын түбәнәйтү һәм аны “конверт” формасында түләү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);
- кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлегә (сәүдәнең күп үсеше фонында җитештерүнең аз үсеше);

Арташ авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыктарны җиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәгълүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне җайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтыяҗлар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2026-2030 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме җирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

- 2026 ел-0,500 мең сум;
- 2027 ел-0,000 мең сум;
- 2028 ел-0,000 мең сум;
- 2029 ел-0,000 мең сум;
- 2030 ел-0,000 мең сум.

Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчәк.

4. Программаның социаль-икътисадый эффективлыгының көтелгән бәясе

Программа Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның мөһим элементларыннан берсе буларак кече һәм урта эшқуарлыкны булдыруны һәм аның тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит булдыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыруга, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрнең икътисадый ныгытуына;
- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтәрү;
- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм җирле җитештерү хезмәтләре белән баету;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгын арттыру.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Җирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабиль икътисадый үсешне тәэмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе җитештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтиҗәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләргә киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәғлүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.
3. Арташ авыл җирлегендә эшқуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшқуарлык турында уңай җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру.
4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләргә һәм эшсезләргә эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшқуарлык субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Арташ авыл җирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Башкарма комитеты

8. Арташ авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сумнардa	Үтәү срогы
1	2	3	4	5	6
1. Эшмәкәрлекне инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)					
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән уку, мөгълүмати тәзмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финансларсыз		2026-2030 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү					
1	Арташ авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дөүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дөүләт хакимиятенәң федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финансларсыз		2026-2030 еллар
2	Арташ авыл жирлегә икътисадының өстенлекле юнәлешләрне үстерү максатында, Арташ авыл жирлегә буенча кече һәм урта эшмәкәрлек	Авыл жирлегә икътисадының өстенлекле юнәлешләрне үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне	Финансларсыз		2026-2030 еллар

	субъектларын жир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәзмин итүдә булышлык итү	кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәзмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру			
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтияжларны тәзмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтияжларны тәзмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Финансларсыз		2026-2030 еллар
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү					
1	Районда кече һәм урта эшкәрлеккә ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәгълүмати ярдәм күрсәтү (буклетлар өзерләү)	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдыңгы тәҗрибәләрен жәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан уздырылучы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъектларын тарту	Жирле бюджет	2026 - 0,500 2027 - 0,000 2028 – 0,000 2029 – 0,000 2030 – 0,000	2026-2030 еллар
4. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру					
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын ТР һәм РФ территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенң иң яхшы субъектлары эшенң алдыңгы тәҗрибәсен тарату, Арташ авыл җирлегенң социаль-иқтисадый	Финансларсыз		2026-2030 еллар

		үсешенде кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау			
Барлығы				0,500	